



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **S. Vincentii Lerinensis Galli, Libellus Verè Avreus Adversus profanas Hæreseōn novationes**

**Vincentius <Lerinensis>**

**Coloniae, 1652**

Quod error Origenis magna fuerit in Dei Ecclesia populi tentatio. Capvt  
XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55177)



Deum trina sanctificatione glorificat. Idcirco enim vel maxime unitatem Christi prædicat, ne mysterium Trinitatis excedat. Hæc excursu dicta sint, alias (si Deo pauerit) uberius tractanda & expandenda. Nunc ad propositum redeamus.

*Quod error Origenis magna fuerit  
Dei Ecclesia populi tentatio.*

## CAPVT XXIII.

Dicebamus ergo in superioribus quòd in Ecclesia Dei tentatio esset populi, error magistri: & tunc maior tentatio, quàm ipse esset doctor, qui erraret. Quod primo in Scripturæ auctoritate, deinde in ecclesiasticis docebamus exemplis: quorum scilicet commemoratione, qui aliquamdiu sanæ fidei foret habitus, ad extremum tamen, aut in aliquam decidissent sectam, aut in suam hæresim condidissent. Magna profectò res & ad discendum utilis, & ad recolendum necessaria, quam etiam atque etiam exemplum



plorum molibus illustrare atque inculcare debemus: ut omnes ferè Catholici noveant, se cum Ecclesia Doctores recipere, nō cum Doctoribus Ecclesiae fidem deserere debere. Sed ego ita arbitror, quod cum multos in hoc tentandi genere proferre valeamus, nemo penè sit, qui Origenis tentationi valeat comparari: in quo plura adeò præclara, adeò singularia, adeò mirabilia exstiterunt, ut inter initia habendam eunctis adsertionibus eius fidem quivis facilè judicaret. Nam si vita facit auctoritatem, magna illi industria magna pudicitia, patientia, tolerantia: si genus vel eruditio, quid eò nobilius, qui primum in ea domo natus est, quæ est illustrata martyrio? Deinde pro Christo non solum Patre, sed omni quoque facultate privatus, tantum inter sanctæ paupertatis profecit angustias, ut pro nomine dominicæ confessionis sæpius, ut ferunt, affligeretur. Neque



verò hæc in illo sola erant, quæ  
 cuncta postea tentationi forent  
 tanta etiam vis ingenii, tam pro-  
 fundi, tam acris, tam elegantis,  
 omnes penè multum longèque  
 perarit: tanta doctrinæ ac totius  
 ruditionis magnificentia, ut patet  
 forent divinæ, penè fortasse  
 humanæ philosophiæ, quæ non  
 nitus adsequeretur. Cuius sci-  
 entiam cum Græci non crederent, Hebræi  
 quoque elaborata sunt. Eloquentiam  
 verò quid memorem? cuius  
 tam amœna, tam læta, tam dulcis  
 oratio, ut mihi ex ore ipsius  
 tam verba, quam mella quædam  
 fluxisse videantur. Quæ non  
 persuasum difficilia disputandi  
 bus elimpidavit? quæ factu ardua  
 non ut facillima viderentur, enun-  
 cit? Sed forsitan argumentorum  
 tantummodo nexibus adfertionem  
 suam texuit. Imò planè nemo  
 quam Magistrorum fuit, qui ple-  
 ribus divinæ legis uteretur exem-  
 plis. Sed credo pauca conscripserit.

Nemo



Nemo mortalium plura ut mihi  
 sua omnia non solum non perlegi,  
 sed inveniri quidem posse videan-  
 tur. Cui ne quidquam ad scientiæ  
 instrumenta deesset, etiam pleni-  
 tudo ex abundavit ætatis. Sed for-  
 sitan discipulis parum felix. Quis  
 unquam felicior? Nempe innumeri ex  
 sinu suo doctores, innumeri sacer-  
 dotes, cōfessores, & Martyres existi-  
 terunt. Iam verò quanta apud oēs  
 illius admiratio, quanta gloria, quanta  
 gratia fuerit, quis exequi valeat?  
 Quis non ad eum paulò religio-  
 sior, ex ultimis mundi partibus ad-  
 volavit? Quis Christianorum non  
 penè ut Prophetam, quis Philoso-  
 phorum non ut magistrum vene-  
 ratus est? Quàm autem non solum  
 privata conditioni, sed ipsi quoque  
 fuerit reverendus Imperio, decla-  
 rant historia, quæ eum à matre A-  
 lexandri Imperatoris ascitum fe-  
 runt, cœlestis utique sapientiæ me-  
 rito, cuius ille gratia & amore fla-  
 grabat. Sed & eiusdem epistola te-  
 C 5 Rimo-



stimonium perhibent, quas ad Pl  
 lippum Imperatorem, qui prim  
 Romanorū Principum Christian  
 fuit. Christiani magisterii aucto  
 rate conscripsit. De cuius incre  
 bili quadam scientia, si quis re  
 rentibus nobis Christianum  
 accepit testimonium saltem test  
 cantibus Philosophis gentilem  
 cipiat confessionem. Ait namq  
 impius ille Porphyrius, excitum  
 fama ipsius Alexandriam ferè p  
 rum perrexisse, ibique eum vidit  
 iam senem: sed planè talem  
 tumque, qui artem totius scienti  
 condidisset; Dies me citius deb  
 cerit, quàm ea quæ in illo viro p  
 clara exstiterunt, vel ex minimis  
 saltem parte perstringam: quæ  
 men non solum ad religionis glo  
 riam, sed etiam ad tentationis ma  
 gnitudinem pertinebant. Quom  
 enim quisque tanti ingenii, tanta  
 doctrinæ, tantæ gratiæ virum à se  
 facile deponeret, ac non potius  
 illa uteretur sententia, se cum Ori  
 gene erra  
 vera sent  
 res decidi  
 et doctore  
 humana  
 cut, nin  
 plurimos  
 ceret.  
 tantus a  
 solentius  
 nimium  
 dit, cum  
 Christia  
 dum se  
 mit, dum  
 & veter  
 quædã  
 more in  
 se quoq  
 rexit  
 paulò p  
 Prophe  
 tat vos  
 trū dili  
 solum  
 tentat



gene errare malle, quàm cum aliis  
vera sentire? Et quid plura: Eò  
res decidit, ut tantæ personæ, tan-  
ti doctores, tanti Prophetæ, non  
humana aliqua, sed ut exitus do-  
cuit, nimium periculosa tentatio  
plurimos à fidei integritate dedū-  
ceret. Quamobrem hic Origenes  
tantus ac talis, dum gratia Dei in-  
solentiùs abutitur, dū ingenio suo  
nimium indulget, sibi que satis cre-  
dit, cum parvi pendit antiquam  
Christianæ religionis simplicitatē,  
dum se plus cunctis sapere præsu-  
mit, dum Ecclesiasticas traditiones,  
& veterū magisteria contemnens,  
quædã scripturarū capitula novo  
more interpretatur, meruit, ut de  
se quoq; Ecclesia Dei diceret: Si sur-  
rexit in medio tui Propheta. Et  
paulò post: Nō audies, inquit, verba  
Prophetæ illius. Et iterum: quia tē-  
tat vos, inquit, Dñs Deus vester, u-  
trū diligatis eum, an non. Verè nō  
solum tentatio, sed etiam magna  
tentatio, deditam sibi atque in se



pendentem Ecclesiam admiranda  
ne ingenii, scientia, eloquentia  
conversationis & gratia nihil  
suspiciantem, nihil se verentes  
subitò veteri religione in nova  
prophanitatem sensim paulatim  
traducere. Sed dicet aliquis, con-  
ptos esse Origenis libros. Non  
futo, quin potius & malo: Nam  
quibusdam & traditum, & im-  
ptum est, non Catholicis tantum  
sed etiam hæreticis. Sed illud  
quod nunc debemus advertere,  
non ipsum, libros tamen sub nomi-  
ne suo editos, magnæ esse tentati-  
onis; qui multis blasphemiarum ve-  
neribus scatentes, non ut alieni  
quasi sui & leguntur, & amantur  
ut etsi in errore concipiendo Ori-  
genis non fuit sensus, ad errorem  
tamen persuadendum Orige-  
nis auctoritas valere  
videatur.